

Vzdělávací obor:

Tělesná výchova

Očekávaný výsledek učení:

CZB-TEV-002-ZV5-010

Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.

Popis úrovně Splněno

- Spolupracuje při organizaci pohybových činností s ohledem na konkrétní prostor pro realizaci pohybových dovedností.
- Podílí se na materiální, fyziologické a mentální přípravě na pohybovou činnost.

Hra na vlajky

Autor materiálu: PhDr. Jakub Forýtek

Anotace

Žáci dokážou společně volit a uplatňovat taktické varianty v průběhu „Hry na vlajky“, reagovat na měnící se herní situace a efektivně komunikovat v týmu pro dosažení společného cíle (získání soupeřovy vlajky a ochrana vlastní). Budou schopni analyzovat herní situace, předvídat jednání soupeře a přizpůsobovat svou strategii pro optimální výkon a pozitivní herní zážitek.

Zadání pro žáky

Dnes si zahrajeme „Hru na vlajky“ – ale nebude to jen o běhání! Stanou se z nás **stratégové!** Před každým kolem si s týmem vymyslíme plán, jak získat soupeřovu vlajku a zároveň ochránit tu naši. A když se bude dařit, nebo naopak nedařit, budeme se muset rychle domluvit a plán změnit! Nejde jen o to vyhrát, ale o to **myslet chytře a spolupracovat jako tým!**

Co musíte splnit:

1. „Týmová porada“ (před začátkem hry/kola):

- Rozdělení do 2 týmů (ideálně s vyrovnaným počtem hráčů).
- Každý tým si vytyčí své „území“ (polovinu hřiště) a umístí na něj **svou vlajku** (např. kužel s látkou).
- Než začne první kolo hry, váš tým má **5 minut** na „Týmovou poradu“.
- **Společně se domluvte na základní taktice:**
 - **Útok (kdo půjde pro vlajku):** Kdo bude útočit? Jak se dostaneme přes obranu soupeře? Půjdeme všichni najednou, nebo se rozdělíme? Jak se budeme krýt?
 - **Obrana (kdo bude hlídat vlajku):** Kdo bude bránit naši vlajku? Budeme se bránit blízko vlajky, nebo už u půlící čáry? Jak se budeme pohybovat v obraně?
 - **Komunikace:** Jak se budeme domlouvat během hry? Jaké signály budeme používat?
- Klidně si to nakreslete na zem nebo si to ukažte.

2. „Strategie v akci“ (první kolo hry):

- Začněte hrát „Hru na vlajky“ s využitím vaší domluvené taktiky.
- **Pravidla pro chytání:** V chyceném území soupeře se chytá dotykem. Chycený hráč jde na "základnu" (např. předem určené místo), odkud ho může vysvobodit spoluhráč dotykem. Vlastní vlajka je schovaná v území týmu. Cílem je získat soupeřovu vlajku.
- **Pozorujte soupeře:** Jak se brání? Kde mají volné místo? Jak útočí?
- **Komunikujte v týmu!** Dávejte si signály, upozorňujte se, co se děje na hřišti.

3. „Taktická pauza“ (mezi koly):

- Po prvním kole hry si uděláme krátkou „**Taktickou pauzu**“ (3 minuty).
- **V týmu zhodnoťte:**
 - Fungovala naše taktika? Co šlo dobře (např. dařilo se osvobodit spoluhráče, obrana byla pevná)?
 - Co se soupeři dařilo? Jak nás překvapili (např. jejich útočníci byli moc rychlí, naše obrana byla příliš blízko u vlajky)?
 - **Co musíme změnit?** Jakou novou taktiku zvolíme pro další kolo, abychom reagovali na soupeře a zlepšili náš výkon (např. posílíme obranu, zkusíme nový způsob útoku)?
- Připravte se na změnu strategie.

4. „Adaptace a vítězství“ (další kola hry):

- Začněte hrát další kolo s **novou, upravenou taktikou**.
- Snažte se ji co nejlépe uplatnit a **rychle reagovat na další změny** ve hře.
- I v průběhu kola si můžete dávat rychlé pokyny a měnit drobnosti v taktice.

5. „Velká taktická porada“ (závěrečná reflexe):

- Po skončení hry si společně s celou třídou popovídáme:
 - Jaké taktiky se vám osvědčily a proč (v útoku, v obraně)?
 - Co bylo nejtěžší na tom, měnit taktiku v průběhu hry?
 - Jak důležitá byla komunikace a spolupráce pro úspěšnou strategii?
 - Jak se cítíte po hře, kde jste nejen běhali, ale i přemýšleli jako tým?

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK komunikační Vyjadřování KKK-VYJ-000- ZV5-001	<i>Vyjadřuje se prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků, které volí podle svých možností vzhledem ke komunikačnímu záměru, partnerovi a situaci.</i>	- vytvářím situace pro verbální i neverbální komunikaci v týmu (domlouvání taktiky, dávání si pokynů během hry, zpětná vazba) - pomáhám žákům rozvíjet schopnost reflexe nad vlastním vyjadřováním (např. retrospektivním zamýšlením se nad prožitými komunikačními situacemi, s nimi spojenými úspěchy a neúspěchy) - po aktivitách či projektech poskytuji modelovou konstruktivní zpětnou vazbu a zároveň povzbuzuji žáky k reflexi vlastní práce nebo práce spolužáků - motivuji žáky k tomu jasně formulovat myšlenky

KK osobnostní a sociální Budování a udržování zdravých vztahů KOS-VZT-000-ZV5-001	Rozvíjí vztahy s ostatními.	- vytvářím příležitosti pro rozvoj spolupráce, zodpovědnost za tým a schopnost dosahovat společných cílů - učím žáky vzájemné podpoře, toleranci a překonávání frustrace z neúspěchu - podněcuji rozvoj jejich disciplíny a schopnosti fungovat v dynamickém týmovém prostředí , což přispívá k duševní a sociální pohodě
---	------------------------------------	---

Metodický komentář pro učitele

Pravidla Hry na vlajky: Před zahájením aktivity si s žáky **jasně zopakujte pravidla Hry na vlajky**, včetně toho, co je chycení, jak se osvobozuje, kde je bezpečné území a jak se získává vlajka. Zvolte pravidla, která jsou pro danou věkovou skupinu přiměřená a podporují taktické myšlení.

Vymezení hřiště: Jasně vymezte hřiště a území týmů (např. pomocí kuželů, čar).

Vysvětlení pojmů: Na začátku hodiny jasně definujte pojmy jako „taktika“, „strategie“, „útočník“, „obránce“, „křídlo“, „střed“ v kontextu hry.

Role učitele:

- **Pozorovatel a kouč:** Během hry aktivně sledujte, jak týmy uplatňují své taktiky a jak reagují na změny. Můžete diskrétně nabízet otázky, které vedou k hlubšímu taktickému myšlení (např. Co byste dělali, kdyby se soupeř bránil takhle? Kde vidíte volné místo?).
- **Moderátor:** Dohlížejte na časové limity pro porady a pauzy. Moderujte diskuzi v "Taktické pauze" a "Velké taktické poradě", podněcujte žáky k analýze a návrhům změn.
- **Spravedlivý rozhodčí:** Zajistěte fair play a dodržování pravidel.

Důraz na proces, ne pouze na výsledek: Opakovaně zdůrazněte, že cílem není jen vyhrát, ale **naučit se plánovat, reagovat a spolupracovat**. Pochvalte týmy za promyšlené strategie, i když se jim třeba nepodařilo vyhrát.

Podpora komunikace: Aktivně podporujte žáky v komunikaci uvnitř týmu. Můžete navrhnout konkrétní signály nebo pokřiky, které si týmy mohou domluvit pro útok / obranu / volání o pomoc.

Reflexe: "Taktická pauza" je klíčová pro rozvoj schopnosti sebereflexe a adaptace. Ujistěte se, že žáci skutečně analyzují, co se stalo, a navrhují konkrétní změny. Závěrečná diskuse je důležitá pro přenos dovedností do širšího kontextu života.

Záznam taktik (volitelné): Starší žáci si mohou do jednoduchého diagramu před hrou načrtnout svou taktiku (např. rozestavení hráčů v útoku/obraně) a po hře ji zhodnotit.

Popis ověřování

Ověřování probíhá především **pozorováním učitele** během všech fází hodiny a **hodnocením týmových diskusí a výkonů**.

1. Pozorování během „Týmové porady“:

- **Aktivní zapojení:** Jak se žáci podílejí na tvorbě taktiky? Projevují se u nich nápady a vlastní iniciativa?
- **Kvalita taktiky:** Je navržená taktika promyšlená, realistická a zohledňuje silné/slabé stránky

vlastního týmu i soupeře (např. rozdělení rolí útočníků/obránců)?

- **Týmová komunikace:** Komunikují efektivně, poslouchají se navzájem, dokážou se domluvit na společném postupu?

2. Pozorování během hry („Strategie v akci“ a „Adaptace a vítězství“):

- **Uplatnění taktiky:** Snaží se tým skutečně hrát podle domluvené taktiky? Je patrné, že se hráči drží dohodnutých rolí?
- **Reakce na soupeře a herní situaci:** Jak rychle a efektivně tým reaguje na jednání soupeře (např. zablokování útočníků, posílení obrany, když soupeř útočí)?
- **Komunikace v průběhu hry:** Probíhá v týmu aktivní komunikace (i neverbální signály) pro taktické pokyny a vzájemnou pomoc?
- **Přizpůsobení:** Mění tým svou strategii v reakci na měnící se situaci v průběhu kol nebo v rámci jednoho kola?
- **Fair play:** Dodržují žáci pravidla a hrají s respektem k soupeři?

3. Hodnocení během „Taktické pauzy“ a „Velké taktické porady“:

- **Schopnost reflexe:** Jsou žáci schopni analyzovat úspěchy a neúspěchy své taktiky? Dokážou pojmenovat konkrétní situace, které ovlivnily hru?
- **Návrhy na změny:** Navrhují žáci konkrétní a smysluplné úpravy strategie pro další kolo, které vycházejí z analýzy předchozího?
- **Pochopení významu:** Zdůvodní žáci, proč je důležité taktické myšlení a komunikace pro dosažení cíle v týmové hře?
- **Propojování s realitou:** Dokážou žáci propojit taktické myšlení ve hře s podobnými situacemi v životě?

Učitel nehodnotí vítězství nebo prohru, ale **proces taktického myšlení, schopnost adaptace, efektivitu komunikace a úroveň spolupráce** žáků při řešení herních situací v dynamickém prostředí Hry na vlajky.